

Izhaja

vsak petek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu „Mira“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR

Velja:

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvo „Mira“ v Celovec,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Glasiló koroških Slovencev

Leto XXVI.

V Celovcu, 9. novembra 1907.

Štev. 47.

Današnja številka obsega 6 strani.

Velik uspeh Slovenske ljudske stranke na Kranjskem.

Slovenska ljudska stranka na Kranjskem priborila je svojim volilcem sijajnih uspehov. Velik gospodarski uspeh je Belokranjska železnica. Nedeljski „Slovenec“ nas je iznenadil z drugo novico. Ta list poroča:

„Proftova afera se je po prizadevanju „S. L. S.“ rešila tako, da je imenovan za ravnatelja prve državne gimnazije v Ljubljani dr. Lovro Požar. Štirje nemški razredi se ločijo in bodo premeščeni v Waldherjevo hišo pod voditeljstvom prof. Pucsko, administrativno vodstvo ostane ravnatelju L. gimnazije. Vlada hoče obe gimnaziji v Kranju in Novem mestu posloveniti ter se bo slovenski jezik vpeljal tudi v višjih razredih. Vse štiri gimnazije ostanejo izključno slovenska posest in bodo na njih nastavljeni samo slovenski profesorji. O teh uspehih „S. L. S.“ ne „Slov. Narod“ ne Hribar nista vedela nič. Kot kompenzacija za nemške razrede zahteva „S. L. S.“ še slovensko trgovsko šolo v Ljubljani. Dr. Šusteršič, Šuklje in Jaklič so kot odposlanci „Slovenskega kluba“ dobili pri dr. Becku in naučnem ministru Marchetu zagotovilo, da hoče vlada vse storiti, da se more že s prihodnjim šolskim letom pričeti s poukom na slovenski trgovski šoli v Ljubljani. Vlada je pripravljena, šolo zdatno podpirati, ako ustanovi tako šolo dežela.

„Slovenski klub“ je vnovič zahteval tudi podržavljenje idrijske realke. Deputacija je dobila dovoljen odgovor. Upati je, da se podržavljenje izvrši s šolskim letom 1909/10.

En dan je Slovincem več prinesel na šolskem polju, nego se je prej v desetletjih doseglo. Slovenci dobimo naenkrat štiri popolnoma slovenske gimnazije. Ta uspeh bo za vedno združen z imenom „S. L. S.“ Da Nemci niso zadovoljni, je umevno. Može okrog „Slov. Naroda“ so bili

osupnjeni ne toliko radi uspehov „S. L. S.“, ampak zato, ker morajo pripoznati, da se danes slovenska politika vrši brez njihovih glav.“

Po zavrženi Proftovi aferi je taka rešitev gimnazijskega vprašanja smatrati za pomemben uspeh. Vsekako je s tem položen temelj za daljnji razvitek slovenskega srednjega šolstva in za slovensko — vseučilišče.

„Nova doba.“

Mladoten otrok potrebuje variha; variha po postavi. Varstvene dolžnosti pozna vsak, katerega je doletela ta postavna — sreča; sreča namreč, da je postal varih mladotnega ali mladotnih otrok. Varih je namreč tisti kamen, na katerem vsi njegovi znanci jezike brusijo in nehvaležnost od strani njegovih varovancev je čestokrat plačilo varihovo. To plačilo dobiva varih od „štiriindvajset let starih mož, kateri edino le na podlagi svojih izkušenj napadajo, črnijo ali celo tožarijo svojega nekdanjega zastopnika pri sodnji in zunaj nje“. Taki varovanci se oglašajo v zadnjem času med koroškimi Slovenci, sicer ne pri pristojni sodnji, ampak zunaj nje. Za obtožne urade jim služi neka vrsta izvenkoroških časnikov. To pa po mnenju teh ljudi gotovo zaraditega, ker „se obračajo najboljši ljudje proč od „Mira“. Prav in potrebno je, da izraža vsak narodnjak svoje mnenje; bodi torej tudi meni dovoljeno vprašanje: Kje pa so takrat bili tisti „najboljši ljudje“, ko naš „Mir“ po splošno upravičenem mnenju ni bil v rokah onega moža, ki mu danes daje „smer“? Ali je pogledal kdaj eden teh „najboljših ljudi“ v uredniško pisarno v terek ali v sredo? Delavnost in nadarjenost, kar kinča tega moža v resnici, mu tudi nobeden nasprotnik ne odreka. Zakaj ga tedaj napadate? Ali je kdaj na kakem shodu proglasil svojo nezmožljivost? Ne! Na delo vabi vse sloje našega naroda, sam vsestransko dela in navdušuje stare in mlade k narodnemu delu in — govorimo enkrat jasno — žrtvuje duh in „denar“ v taki meri, da si ga morejo vzeti za vzor tudi „najboljši ljudje“. Zakaj torej in odkod, iz česa izvirajo

napadi? Ostanimo pri jasni besedi: Ti napadi izvirajo odtod, ker je omenjeni mož, ki daje „Miru“ smer, katoliški duhovnik! Klerikalec tedaj. Brrr! Kača, kača! In vsi otroci se spustijo v beg; ravno taka se mi zdi mešetarija s „klerikalizmom“. Kdo je pa nam koroškim Slovincem pridobil to, kar imamo danes, namreč: narodno probujanje? Ali ne v prvi vrsti katoliški duhovniki? Kje bi bili mi, da nismo imeli našega „Andreja“, „Jarnika“, „Majarja“, „Slomška“? In danes? Ali ne moremo z vso pravico trditi: Kakršen župnik, taka občina? Gotovo! Sicer ne vsepovsod, a v veliki večini je to res. Še v takih župnijah, kjer je ljudstvo slabo, zahtevajo dobrega župnika. Pahnimo od sebe naše č. g. duhovnike od narodnega dela in: „Alleluja!“ bo završelo v taboru naših narodnih nasprotnikov. Ne bojimo se pa našega narodnega propada, ako se uresniči narodna načela onega moža, ki boja „listu daje smer“, in sicer „katoliško smer“. Če se temu možu predbaciva, da je deloma svojeglaven, kar imenujejo njegovi nasprotniki „vztrajnost in doslednost“, ni tega toliko kriv on, kot zakrivijo to njegovo napako oni, ki a priori odvrčajo vsako politiko na versko-narodni podlagi. In taki ljudje v resnici — nevedoč ali vedoč — kopljejo grob narodu na Koroškem. Mi poznamo Nemce, tudi kršč.-socialne Nemce, in vemo, da Nемеc je Nемеc; a Newtonov spomenik zasluži tisti, ki nam glede sestave volilnih okrajev napravi boljši načrt od našega in ga dejansko tudi v prid Slovencev na Koroškem izvrši s katerokoli pomočjo. Članki, ki napadajo naše delavne može — in edino le članki — so otročarija in njih „smer“ je — tema. Kaj hočete reči s tem, če zaključujete članek s sledečim stavkom: „Proč torej iz koroških Slovencev z brez- in protinardnim klerikalizmom, proč pa tudi z brezplodnim, samim v sebi razpadajočim liberalizmom, odločno pa na dan z narodno samozavestjo in narodnim ponosom, poleg tega pa pametno, smotreno narodno-gospodarsko politiko.“ Kaj pa je po „smeri“ takega dopisnika pametno-narodno-gosp. politika? Naj pove! Naj dela! Naj stori! Naj svetuje! Radi ga poslušamo in tudi ubogamo, če misli in upa, da je njegovo mnenje

Podlistek.

Kako je Gorjanec spreobrnil svojo ženo.

Gorjanec je bil bogat kmet, dober kristjan, prebrisana glava in trda grča. Njegova žena, ki jo je okrog svečnice pripeljal sem iz celovške okolice, seveda tudi hči veleposestnika, je bila zdrava in močna, bogata in pridna za delo, pa je hodila bolj po visokih petah in krščanstvo ji do vseh dob še tudi ni obribalo kože. Za njo je ljubi Bog bil le dober mož, s katerim smo si v daljnem prijateljstvu, v drugem pa so ji bila kuhinja in klet, dvorišče in hlev njena najljubša svetišča. Preveč moliti, mislila je, dela ljudi samo lenuhe, — ob delavnikih bi trebalo cerkev pridno zapirati, da se iz nje kaj ne pokrade. Pri Gorjancu pa je tudi med tednom malo cerkvenega duha privelo v hišo in to je Reziki — tako je bilo ime naši znanke — takoj spočetka povzročilo katar na jetrih in pljučah. Vsakdanja molitev rožnega venca največ ni dala pokoja njeni vesti, ker se s tem pokvari glas, pritrga potrebnega spanja, razgreje kolena — z eno besedo škoduje na zdravju. V prvih tednih se je je zvečer po jedi vsekdar lotila kaka bolezen: boleli so jo zobje, ušesa, imela je vročnico, želodčne krče, skrnino itd. in morala je hitro v postelj. Pozneje so ponehale te bolezni in tudi ona ostane med rožnim vencem v hiši, pa na tla ni pokleknila, — to

se ne bi strinjalo z njeno častjo — ampak je raje počivala na stolcu. Tudi z ustnicami je migala, samo da nihče ni vedel, ali preresetuje kuhinjske račune ali vabi kure. Pri drugem odstavku je vsakokrat na vse strani delala globoke poklone, toda hlapi in deklet so znali natanko, da te reverence ne veljajo Bogu in Materi božji. Njen mož, Jurij, nekaj tednov mirno gleda, nazadnje pa se ne more več vzdržati in trdno prime svojo ženo. Odločno ji obrazloži, da tega ne more več gledati, krščanstvo in molitev je stara dedščina njegove hiše, katero ne da odpraviti — Rezika naj se sramuje pred hlapi in deklami. S tem pa je bila pri Reziki streha v ognju. V začetku vsled jeze in srda še besede ni spravila iz ust, potem pa se je jokala, nazadnje pa divje zmerjala čez vso to nabožnost. Jurij jo pusti mirno razsajati, potem pa še odločneje izjavi, da luteranščina nima prostora v njegovi hiši. Rezika meni na to, da se ne da tiranizirati (vladati) od svojega moža in da lahko tudi gre. Jurij pa meni, da lahko naredi, kakor hoče.

Res, drugi dan že Rezika spravlja svoj kovčeg, tretji dan pa se že z brzovlakom pelje tja v Celovec in se zaenkrat vstavi pri svojem bratu.

Pri Gorjancu pa odpotovanje kmetice tudi ni napravilo posebno velike luknje. Jurij hodi s posli na polje, prva dekla oskrbuje kuhinjo, za kmetico pa nihče ne vprašuje. Rezika si je domišljevala, Jurij bo kar drugi dan že vpregel svoje konje in z vso hitrostjo pridrčal za njo, kakor rajni kralj Faraon nekdanj za Izraelci v

Egiptu. Pa se je hudo zaračunala. Jurij je res napregel svoja konja, a vpregel ju je pred plug in rezal globoke brazde na njivi in žvižgal veselo pesem. Po Reziki je vprašal tako malo, kakor da nikdar za njo vedel ne bi.

Po štirih tednih je dobil Jurij pismo iz Celovca, in sicer od nekega duhovnega gospoda, če ne ve, da je oženjen, in da sodita mož in žena skupaj.

Jurij odgovori, to ve on čisto natanko, in če bi vsi ljudje to tako dobro znali kakor on, potem bi bilo dobro.

Jurij se napravi na sejm v Celovec. Na trgu se mu je večkrat dozdevalo, da je v gneči zapazil obraz svoje žene. Popoldne je romal ven v Gosposveto. Streljaj za njim je šla neka žena.

Ko je Jurij pred oltarjem milosti pokleknil v klopi, prikaže se tudi ženska in se pririje k njemu v klop. Jurij poškilil malo po strani in spozna v ženski svojo Rezo. Pa še črnil ni besede in molil mirno pri sebi. Žena pa je škreb-ljala s „paternoštrom“, migala z ustmi in jezikom in molila tako hitro in šumno, kakor da bi prevzela v akord. Če bi kdo slučajno gledal, moral bi mu ves farizej v tempeljnu priti na misel. Kdor se je spoznal, položil bi ženi na jezik besede: Gospod, zahvalim se ti, da nisem kakor drugi ljudje, obrekovalci, ali celo kakor tale nezvesti zakonski mož, ki životari od Boga pozabljeno življenje slamnatega vdovca. V dnu srca pa je vse to le delala na veter, to se pravi, hotela je pokazati svojemu možu, da je v kratkem času postala že na pol svetnica in da ni več daleč čas, ko jo bodo proglasili za blaženo.

Naročujte edini koroški slovenski list »Mir«!

„volja ljudstva“. Predbaciva sedanjim voditeljem koroških Slovencev, da delajo samosvojo politiko, da so na shodih večinoma ljudje, ki potrdijo, da je „belo črno“ itd. Sirota duševna! Da si bil le na enem naših shodov, poznal bi naše ljudi — a poznal bi tudi nasprotnike in potem bi drugače pisal, pisal bi resnico, ali pa — molčal. Streljati s puščicami na značajne može iz grmičja, to je netaktno in neslovansko. „Proč s klerikalizmom, proč z liberalizmom, na dan z narodnim ponosom!“ To naj zapopade kdor more; v izvršitvi takih nazorov sem jaz „Tomaž“. Podobna se mi zdi ta smer sledečemu dogodku, katerega sem pred nekaj dni v resnici doživel: Otroci so igrali s smrekovimi in borovimi stožci (čurči) igro: Konji, krave in pastirji. Po nekaj minutah se oglasi en fant, ter pravi celi družbi: Ne bodimo več konji in krave in pastirji, bodimo vsi živina. Ali ne donijo taki nazori ravno tako, kot ta dogodbica?

F. Grafenauer,
drž. in dež. poslanec.

Koroške novice.

Majernik ob jezeru. (Srnjak v jezeru.) V nedeljo se je pri Majerniku vozilo nekaj celovške gospode s čolnom po jezeru. Zapazili so, da nekaj v jezeru plava, peljali so se bližje in našli mladega srnjaka, ki se je z vodo boril. Vzeli so žival v čoln, pripeljali jo na suho in izpustili zopet v gozd.

Otok. (Utonil.) Dne 28. okt. utonil je pri g. Čeburu, p. d. Lampel-nu, služeči hlapec Peter Lanišek v jezeru. Peter je trpel za padavico in brčkone je pri takem padcu padel v vodo ter utonil.

Vrba. (Dvojezične tiskovine.) Poštna direkcija v Gradcu je zaukazala z odlokom dne 20. oktobra 1907, št. 58.533/VII, c. kr. poštnemu uradu v Vrbi, da mora taisti imeti vedno v zalogi tudi dvojezične dopisnice, pošne spremnice, nakaznice itd. ter se taistih posluževati, kar se dosedaj ni godilo. Slovenci, zahtevajte vedno dvojezične tiskovine!

Lipa nad Vrbo. (Samoumor.) Dne 16. okt. se je ustrelil tukaj ob železnici 47letni železniški urar J. R. iz Celovca. Lepo je sedel, ko ga je našel železniški čuvaj, v eni roki je držal zrcalo, v drugi pa samokres. Ustrelil se je v sence. Pokopan je bil na tukajšnje pokopališče v neblagoslovljeno zemljo. Zapustil je ženo in dve hčeri. Vzrok baje denarne zadrege.

Gozdanje. (Na naslov c. kr. kmetijske družbe v Celovcu.) Skoz leta in leta moramo vsi drugače misleči gospodarji pustiti si dopasti marsikatero prezirljivo ravnanje od strani našega „Herrenvolka“, ali kakor se radi imenujejo, naših „fortšritlarjev“. Pri vsaki priložnosti nam dajo čutiti, da imajo oni vajeti v rokah in smejo ravnati z nami, ki se ne sramujemo stati odločno na strani krščansko-slovenske stranke. To tem lažje delajo, ker predobro vedo, da imajo na svoji strani c. kr. nemško-nacionalne uradnike. Tej stranki je že tako zrastle greben, da je svoječasno eden teh gozdanjskih velikašev širokoustno se odrezal: Štirje smo, ki komandiramo; kar mi rečemo, morajo vsi drugi storiti; v kratkem bo-

demo vse ponemčili. Naj bi živeli v tej svoji domišljiji, če bi nas le tam ne prezirali, kjer bi si vendar še upali svojiti vsaj nekoliko enakopravnosti. Vedno se trobi v svet, da naša c. kr. kmetijska družba, ki ima tudi tukaj svoj „gau“, ne pozna politike. V naši občini stoje 3 licencirani in od kmetijske družbe subvencionirani biki, in sicer pri najbolj zagrizenih nemško-nacionalnih liberalcih. Naj jih imajo, bi si človek mislil, če bi le ne delali nam vnebovpijočih krivic, kakor je to storil v zadnjem času eden teh mogočnejšev s tem, da ni hotel spustiti bika kravi gospodarja, ki stoji odločno pri naši stranki. Dalje so tudi našinci udje kmetijske družbe in kot takšni imajo pravico do družbenega lista „Landwirtsch. Mitteilungen“, in glejte, tudi ta se jim ne dostavlja redno. Kjer se gre za plačevanje, tam nas poznajo, a kjer pa imamo kaj terjati, tam nas prezirajo. To je pravičnost naših „fortšritlarjev“! Pričakujemo, da bo c. kr. kmetijska družba njihovo ošabnost malo pristigla. Za dobro misleče ljudstvo pa naj bi bil to nauk, pri prihodnji priložnosti postaviti se na noge in se otresti take krivične nemško-nacionalne komande.

Gozdanje. (V znamenju volitev.) Pred kratkim je že naš list omenil, da so občinske volitve pred durmi. In res, začela se je že tiha agitacija na strani „fortšritlarjev“; na pomoč jim je prišel eden izmed njihovih prejšnjih generalov, ki je, pregledavši vrste svojih zvestih, vzkliznil: Ne vem, da gre zdaj tukaj (namreč na Gozdanjah) vse narobe. Gotovo mu ne gredo iz glave številke zadnjih državnozborskih volitev, pri katerih je oddala naša stranka 63, nasprotna pa 84 glasov, in pri ožji volitvi naša 8, nasprotna pa samo 1 glas več nasproti volitvam l. 1902, ko je bilo našincev samo 27, nasprotnikov pa 78 na volišču. Torej na Gozdanjah vse narobe! Mirno in trezno misleči pa o tem ničesar ne čutimo. Značiti je iznenadenec pogrešal pretepev in polomov, katerih nas Bog obvaruj! Ta bivši general se je tudi potrudil malo „poagitirati“ za prihodnje občinske volitve. No, in kdo je bil ta agitator? Nek bivši tukajšnji — učitelj!

Trg. (Samoumor.) Edini sin kmeta Jörgl v Labrici pri Trgu se je dne 21. okt. zastrupil s strihninom. Bil je fant obsojen plačevati alimentacijo za nezakonskega otroka, in to ga je tako razdražilo, da je šel v smrt. Bil je lovec in mišnica mu je bila na razpolago, da je ukončal mesto lisic sebe. V grehu življenje nima vrednosti več! Koliko slučajev nam to izpričuje! Dajmo mladini vere, varujmo njeno nravnost, da se ne izpriči brez meje, in zopet bo videla v življenju največji blagor na svetu. Kolika žalost in sramota za uboge stariše!

Iz Brde na Zili. (Ne riba ne žaba.) Častiti gospod urednik! V prigibu vam pošljem: „Einladung zu dem am Sonntag, den 3. Nov. 1907 stattfindenden Jäger-Kränzchen...“ Prosim vas, da bi na naš „Kränzchen“ ne prišli. Sicer pa „Einladung“ itak prepozno dobite, in pošljem vam jo tudi le zaraditega, da se prepričate, kako naravno, izvrstno in izpodbudljivo se razvija naše lovsko društvo, ki je v naših slovenskih rokah in kako navduševalno more vplivati na Slovence tako postopanje in tak „flegma in folio“,

Črez nekaj časa seže Jurij po svojem klobuku in reče tja proti Reziki: „Hvaljen bodi Jezus Kristus“ in gre. Rezika je obledela. Tudi ona je prišla iz cerkve. Njen mož pa že čvrsto koraka navzdol in še pogleda ne nazaj. Rezika pa zopet vstopi v hišo božjo in se joče.

Po daljnjih štirih tednih zopet pride neko pismo iz Celovca na Jurija Gorjanca. Sedaj je pisal Rezikin brat. Naznani mu, da ima sedaj svojega konja, kojega je Gorjanc prej enkrat že hotel imeti, na prodaj. Naj le pride in si konja pogleda, če mu je prav. Pri tej priložnosti mu more nekaj izročiti, kar je Jurij izgubil. Lep pozdrav tudi od sestre Rezike.

Jurij Gorjanec je odpisal, da konja več ne potrebuje, ker je v Št. Vidu kupil drugega. Da bi on kaj zgubil, ne more prav nič verjeti, on se ne spominja ničesar, ne manjka pa mu tudi nič.

Za štirinajst dni je že zopet bilo pismo tukaj; zdaj je pisala Rezika sama. Naznanila mu je, da pride v četrtek z večernim vlakom. Jurij naj bi prišel na kolodvor po njo. Jurij se nasmaje pa ostane miren.

Ko je prihodnji četrtek večerni vlak sopihal po Rožni dolini, sedela je mlada žena žarečih lic v kupeju. — Rezika je bila. Stroj zažvižga in vlak pribobni na postajo. Sprevodnik kliče postajo. Žena nateguje vrat, da zagleda Jurija. — Zdaj ga je videla; hitro se stisne nazaj v kot in tiho obsedi. Hotela je, da jo mož nekaj časa išče, rada bi se pasla ob njegovi razburjenosti in se potem še delala razžaljeno. Toda njen trud je bil popolnoma brez potrebe. Jurija še tu ni bilo, njene oči so se zmotile. Ko se je vlak že

zopet pomikal, skočila je Rezika iz njega. Njene oči so na novo letele po ljudeh; pa vse zastoj. Jurija ni videti nikjer. Rezika se joče od jeze.

Ko je šla Rezika proti Gorjančevemu domu, obide jo naenkrat strah in groza. Kaj pa, če je Jurij več ne vzame? Če jo odžene? Ne, tega ne more, tega ne sme storiti! Nasprotno, najbrž ni dobil pisma, in če bo prišla, razprostrl bo roke in rekel: „Rezika, jaz sem se pregrešil zoper nebesa in zoper te! Jaz nisem vreden...“

In že stoji pred vratmi svojega doma. Iz sobe sliši glas molitve. Ravno so končali rožni venec, in veliki hlapec je začel lavretanske litanije. Rezika je hotela počakati, da odmolijo; toda svoje nepotrpežljivosti ni več mogla brzdati, prime za kljuko in vstopi. Vsi: Kmet in posli obrnejo proti vratam glave, molitev tiči za trenotek in dekle se natihem posmehujejo. Jurij da znamenje in veliki hlapec nadaljuje klice k Materi božji, drugi pa odgovarjajo: „Prosi za nas“, „Prosi za nas“, „Prosi za nas“. Rezika je stala tukaj kakor uboga duša — ni znala, kaj naj začne. Nazadnje gre proti Juriju in poklekne zraven njega. On ji takoj naredi prostor. Ona se ga rahlo dotakne s komolcem in reče čisto tiho: „Zdaj sem zopet tu.“

„Prosi za nas“ — je molil Jurij glasno in z globokim basom.

„Jurij, zdaj bova zopet haužvala (gospodarila), je-li?“

„Prosi za nas“, molil je ta še bolj glasno in pobožno.

„Jurij, jaz nisem huda na te“, šepče Rezika. „Prosi za nas“ odgovarja Jurij.

kakoršnega je pokazal izvoljeni komite v tem slučaju. Ogorčen je nad takim ravnanjem je pri v resnici probujenih Slovenceh tudi splošno. Komite pa naj si brez izjeme oseb zapomni: Boljši nič, kot sramota! Če hočete biti Slovenci, pokazite se v dejanju. Kdor ni z nami, ta je zoper nas! Jaz pa rečem: „O Ksauder, kje si?“

Brdo na Zili. (Dve muhi naenkrat.) Naši črevljarji cele občine bili so zbrani neko nedeljo v gostilni pri T. in sklenili, uloviti dve muhi naenkrat. Črno na belem imajo, da nobeden izmed njih ne sme delati več kot 12 ur na dan; namreč od 6. ure zjutraj do 7. ure zvečer in opoldne 1 uro odmora. Dosihmal delali so od 6. ure zjutraj pa do 9. ure zvečer, namreč kadar so bili v „šteri“; torej 15 ur na dan. To bi bila ena muha. Druga muha pa je njihov obredni sklep: da noben mojster ne sme v „šteri“ manj računati, kot 2 kroni in hrano na dan. Dosihmal računali so po 1 K 40 v do 1 K 50 v na dan. Samo ob sebi se razume, da vsaka gospodinja črevljarjem kolikor mogoče dobro kuha. To pa že raditega, ker so naši „smolaki“ navadno zelo „muhasti“. A njih zadnji sklep je zelo robot: Znižati delavski čas od 15 na 12 ur, to je za 1/3, in zvišati ob enem plačo za 30% na dan, to bi se še kak „obersoci“ ne upal storiti. In naši kmetje, kaj bodo storili? Pol leta bodo črevljarji kleli in godrnjali po „stari njih navadi“, da so časi slabi; a prej da bo prišlo pri njih do združenja, do edinosti, do društva — bo še večkrat povodenj.

Rožek. (Užitninski davek.) Pobiranje užitninskega davka za Rožek se bo v Beljaku oddajalo dne 16. novembra. Za vino se bo terjala vsota 3000 K, za meso 2500 K.

Za „Narodno šolo“ v Št. Jakobu v Rožu so darovali: Šim. Lepušič, Mežnar v Št. Janžu K 40—; Neimenovan K 1—; Gabrijel Eržen iz Zapuž pri Begunjah K 10—; J. Varh, duhovnik v Ameriki K 12—; Franc Serajnik K 5—; iz nabiralnika v „Nar. domu“ K 30—; Marijina družba v Št. Jakobu K 25—; Tinjska dekan. konferenca v Dolini K 26—; Iv. Hornbök, proviz. v Pliberku, K 5—; iz nabiralnika pri Lederhasu v Št. Iju K 5—; Dobrotnica iz Vetrinja K 5—; Neimenovan K 2—; Hranilnica in posojilnica na Suhi K 10—; Jos. Kindlman, župn. v Kloštru, K 10—; na hrv.-slov. dijaškem sestanku v Zagrebu za prodano dr. Krekovo smodko K 30—; mala rodoljubna družba v Dvoru K 8—; J. Warum na Pečnici K 10—; Volte L., kmet v Šmarjeti v Rožu, K 4—; dobrotnica v Št. Jakobu v Rožu K 3—; J. Hornbök, m. kaplan v Pliberku K 10—; Backo Katarina v Trstu K 5—; neimenovan nadučitelj na Koroškem K 10—; Lepušič Miha v Področici K 20—; Višarski kapitelj K 11—; Št. Jakobski Mohorjani K 65—; Mohorjani pri D. M. na Zili K 220; Klement Grafenauer v Beljaku K 5—; veselo omizje v Jelenovi gostilni v Kranju K 5—; dr. J. Brejc, zastopnik Valentin Lavsekara, p. d. Bošte v Podnu, kot kazni, katero je radi razžaljenja moral plačati Št. Wieser, p. d. Bošt v Podnu K 30—; Št. Jakobska posojilnica v Rožu K 500—; Jernej Jagovc, p. d. Jagovc v Homelišah (Apače) K 10—. Skupaj K 91420. Iskrena hvala vsem dobrotnikom!

Matej Ražun, župnik.

„Jurij, jaz gotovo ne bom več tega storila,“ šušti natihoma Rezika.

„Prosi za nas.“ Jurij se tolče na prsi. Zdaj tudi Rezika sklene svoje roke in moli glasno z njimi. Ko so bile litanije končane, so vsi še nekaj časa tiho klečali, nato pa vstanejo. Jurij se obrne k velikemu hlapcu in reče: „Flori, jutri bo vreme za seno, na dolgem travniku bo najprej suho, glejte, da pridete skoraj v posteljo, da jutri ne zaspate.“

Nato se obrne mož k svoji ženi in ji reče v najbolj prijaznem glasu: „Rezika, jaz mislim, oba sva utrujena... jaz sem ves dan kosil, ti pa imaš dolgo pot za seboj, ... če si lačna, pa si kaj skuhaj, potem pa pridi, tako!“

Rezika je postala rdeča kakor roža, in sram jo je bilo v zemljo. Zatrjevala je, da čisto nič ni lačna.

„Potem pa je tudi dobro,“ meni mož, „potem pa greva... lahko noč.“

„Lahko noč“, so odgovorili posli.

Drugi dan je bil kmet že na vse zgodaj na dolgem travniku, Rezika pa je delala doma, kakor da se ne bi prav nič pripetilo. Jurij ni zdaj ne pozneje še besedice črnil o begu in vrnitvi svoje žene in ona tudi ne. Rezika pa je bila odslej pridna, krščanska gospodinja, kakršne ni bilo nadeleč okolu. Njen mož pa jo je hvalil in poviševal nad druge.

Slovenci, spominjajte se Velikovoške šole!

Svetnavas. (Požar.) Dne 18. okt. nastal je v gradu popoldne na neznan način v skednjem ogenj tako hitro, da so komaj še živino rešili. Kratko poprej bil je hud vihar, ki je hvala Bogu ponehal, sicer bi se ne moglo nič več rešiti. Razne požarne brambe so bile kmalu na pogorišču in so omejile ogenj ter rešile vsaj hišo. 70 let stara Šiftarca se je ognja tako ustrašila, da je od srčne kapi zadeta takoj umrla.

Kapla v Rožu. (107% šolskih doklad.) Ker je nedavno „giftna krota“ g. Krassniggga iz Svetnevasi tako zelo hvalila in ga imenovala „dobrotnika“ občine Svetnavas, čutim potrebo, poročati o novi izredno veliki dobroti, katero smo imeli čast sprejeti od tega „dobrotnika“, o kateri pa „giftna krota“ molči kot grob. Ta „dobrota“ obstoji v tem, da bomo smeli zanaprej, menda celih 15 let, plačevati 107% šolskih doklad za stavbo nove šolske palače. Pa ne mislite, da nam je morda ta junak te doklade kar svojevóljno naložil, o ne, tako mogočen še ni, čeravno bi rad bil, ampak povest je nekoliko drugačna: Pred š leti se je temu gospodu posrečilo, priti v okr. šolski svet. Tu je bila njegova prva skrb, razgiriti prejšnjo dvorazrednico v trirazrednico. Največja potreba je bila seveda ta, da bi si pridobil še enega učitelja-agitatorja, ker mu menda dva nista več zadostovala, kar se mu sicer ni povsem posrečilo, kajti mesto učitelja smo dobili učiteljico, neko „Deutschkrainerin“, s katero se pa menda tudi prav dobro razumeta. Toda k stvari. Ko je bila šola razširjena, je prišla resna potreba, omisliti si novo poslopje. Mi bi k temu sicer nič ne rekli, ko bi se zidalo poslopje primerno našemu stanu in — našemu žepu. Naravnost neznosno je pa, da se zida grajščina, ki bi ne delala nečast nobeni grofovski rodbini, in to z denarjem, katerega bo moral marsikateri pristradati, če ne bo hotel, da se mu proda zadnji rep iz hleva, kajti svota 50.000 K, če ne bo narastla naposled na 60.000 K, mora biti plačana in naj vzame kmet kjer hoče. Zelo čudno se nam zdi, da „Štajerc“ o tem tako molči, ko ima vendar drugače polna usta „usmiljenja“ do kmeta. Iz tega lahko sklepamo, da mu je to odiranje kmeta po volji, če se na ta način pospešuje njegova agitacija. Najbolj čudno pri tem je pa to, da se je ravno Krasnik najbolj štulil za razširjenje šole, čeravno je vedel, da bo moral on kot največji davkoplačevalec — saj hoče biti virilist — tudi največ plačati. Zatorej se nam nehote vsiljuje misel, da bi morda „judeževi groši“ ne igrali svojo umazano ulogo. Naj bo že temu kakor hoče, toda skrajni čas bi že bil, da bi ljudstvo s takimi prijatelji prav temeljito obračunalo. Zlasti vam, volilci občine Svetnavas, se nudi lepa prilika, da pokazete pri prihodnjih občinskih volitvah, da imate takih „dobrot“ že več kot dosti. Če so vam pa po volji, potem le pridno glasujte za g. Krasnika, ker ta vam z njimi kaj rad postreže, le dajte mu v roke občinske vajeti in prepričan sem, da bo potem prva dobrota, ki jo vam bo skazal, ta, da se bo zanimal za vodno moč v Babniškem grabnu, kajti občinski pečat se da marsikam pritisniti. Toliko v premislek vsem tistim, ki se jih tiče.

Podljubelj. (Nesreča.) Stroj je zagrabil mladega delavca Valentina Morič. Trikrat ga je vrglo okoli „motovila“ za izdelovanje žice. Nevarnost je bila velikanska. Nesrečneža je rešil brat, ki je ustavil vodo, ki goni stroje. Ko so ga izvlekli iz nevarnega objema, je bila obleka raztrgana v kose, roka pa zlomljena nad laktom. V naglici ga je obvezal g. dr. Maurer, potem pa so ga prepeljali v bolnišnico v Celovec. Tudi v Borovljah ne manjka takih prizorov, še ni dolgo od tega, da je nekemu delavcu odtrgalo prst, ker je radovedno tipal krog žice. Torej pozor v bodoče.

Grabštanj. (Lovska sreča.) Posestniku p. d. Hoder-u je poginil enoletni konj; ljudje niso vedeli, kaj mu je bilo in naročili so konjedercu, da ga naj pregleda. Ta ga je pregledal, in je našel, da je konj bil — nastreljen. Zdj se preiskuje, kje se je konj pasel, kje so lovci lovili in kdo je tisti srečni lovec, ki lisice ni razločeval od enoletnega konja. Ta strel bo lovcu precej drag.

Djekše. (Shod.) „Krščansko-socialno ljudsko društvo“ je priredilo dne 27. okt. svoj mesečni shod pri nas na Djekšah. V prisrčnih besedah je pozdravil vse navzoče gospod predsednik imenovanega društva, Martin Harih p. d. Plaznik na Vovberških Rutah, kateri je dal besedo g. Eratu iz Celovca, ki je orisal novo postavbo glede planinskih pašnikov. Kot drugi govornik je č. g. župnik Vinko Poljanec v ognjevitih besedah navdušil za dobro branje posebno Mohorjeve knjige, izmed teh posebno „Čebelarja“, ker ta knjiga je posebno dobro pisana za kmete. Krasen in pomenljiv govor je bil g. Poljanca o slabem vplivu alkohola. Alkohol razdira družine, spravi kmete ob posestva, polni bolnišnice, norišnice in ječe, in koliko škoduje telesni in dušni sreči. Govor g.

župnika Poljanca je napravil jako dober vtis na vrle Djekšanje. Č. g. župnik Ebner je nato kazal z „magično svetiljko“ krasne podobe iz Jutrovega. Kristusovo trpljenje, da, celo Bismarka je nam pokazal. Po tri ure dolgem zborovanju se gosp. predsednik Plaznik, kmet na Vovberških Rutah, zahvali vsem navzočim, posebno pa še gospodom govornikom in zaključil tako krasno zborovanje. Ljudi je bilo dovolj, videli smo jih celo iz Trušenj, Vovber in Mostiča. Po shodu se je razvila krasna veselica v spodnjih Kramarjevih prostorih, pri kateri so sodelovali Šentjurski in Dješki pevci. Bil je res na 1100 m visokih Djekšah krasen naroden dan. Nadalje društvo naznanja, da bo prihodnje mesečno zborovanje v Št. Štefanu; čas se pravočasno naznani. Potem se opozorijo vsi udje, da ima društvena knjižnica veliko dobrih knjig in naj se prav pridno izposojujejo in berejo, ker v znanosti je moč.

Velikovec. (Še nekaj lepega.) V zadnjem dopisu se je pozabil omeniti še sledeči škan-dalček tukajšnjih meščanskih šolarjev. Pred našo cerkvijo je pred glavnimi vrati položena velika žičnata mreža za snaženje obuval. Dne 15. okt. se je pred blagoslovom zvečer postavilo na vsako stran te mreže par meščanskih šolarjev, s hrbti uprti v zid, noge pa pod mrežo. Kakor hitro je prišla kaka ženska in stopila na mrežo, pa so jo pobalini dvignili, da so ženske kar skakale. To se je godilo tako dolgo, da je to zapazil č. gosp. katehet iz svoje sobe in „eckige“ učence odgnal. Vsi pošteni Velikovčani se zgražajo nad takim „dostojnim“ obnašanjem naše mladine in se povprašujejo: „Kam bomo prišli s tako mladino?“ Ni dvoma, da bo ravnateljstvo meščanske šole storilo v polni meri svojo dolžnost, ker sicer bi tem mladim petelinčkom preveč zrastel greben. Ob enem ima celo zadevo tudi žandarmerija v rokah.

Velikovec. (Nemškutarški zaupni shod.) V sredo dne 23. okt. so imeli nemškutarji velikovskega sodnijskega okraja pri Lesnaku svoj zaupen shod o organizaciji omenjenega okraja. Govorili so: Loidl, oskrbnik pri Helldorfu, meščanski učitelj Hornbogner in seveda slovenski potovalni učitelj Schumy. Bilo je okrog petdeset zaupnikov in precej učiteljev med njimi. Kmetom so ponujali, da jim pošljejo razne govornike, kakoršne si želijo; omenjal se je tudi bivši „triglavan“ sodnik Kapun. Toda do sklepa ni prišlo nobenega. Jasno je, da bi radi nemškutarški učitelji dobili ljudstvo na svojo stran. Zadnje državnozbornske volitve jih gotovo bolijo. Toda tudi mi smo pripravljani. Naša društvena organizacija, započeta pred dobrim letom, se lepo razvija in se bo še bolj izpopolnila. Kmetje, ne zaupajte vsakemu!

Sinčavas. (Ponesrečil.) Delavec Ivan Glasenčnik, ki dela na Leitgebovi parni žagi, prišel je z roko preblizu cirkularni žagi, ki mu je odtrgala tri prste. Ponesrečenega spravili so v deželno bolnišnico.

Jezerko. (Nova cesta. — Železnica?) Kakor znano, se gradi od Bele preko Jezerskega vrha nova cesta, koja je vendar enkrat dogotovljena do vrhunca ter oddana običnemu prometu. Ker se vije v serpentinah, zložno vstaja. Njena dolžina znaša 7 km, dočim je stara cesta merila samo 2 km. Naslednje leto pa bo graditev menda mirovala, ker so gmotna sredstva docela počrpana. — Gospod državni poslanec Grafenauer bo baje vložil predlog za zgraditev normalnotirne železnice od Kranja preko Jezerskega. No, če se pa ta izborna misel uresniči, potem bomo domišljivi Jezerjani še dvakrat tako ponosni — kakor smo že. Hm, hm!

Kazaze. (Smrtna kosa) je imela zopet žetev v naši mali župniji; tokrat nam je odvzela dekletko v njeni cvetoči mladosti, Marijo Božič, p. d. Majričevo, v Grabnu. Rajnka je bilo pridno in blago dekletko in dve leti prednica tukajšnje Marijine družbe. Kako je bila priljubljena pri vseh ljudeh, je pričal njen veličasten pogreb. Ob jako številni udeležbi ljudstva, ki je prihitelo od blizu in daleč, so jo spremile njene tovarišice z zastavo od rojstne hiše na pokopališče in vzele od nje slovo za vselej. Počivaj v miru in na svidenje nad zvezdami!

Tolstivrh. (Razno.) Letni semenj na sv. Luke dan v Guštanju je letos popolnoma za-deževalo, ker je noč prej in še v petek neprestano lilo. Vkljub temu je bil semenj dosti dobro obiskan in kupčija posebno s kravami dobra. Huda ura je tisti dan napravila mnogo škode, zlasti na gozdnih potih. Bliskalo in treskalo je kakor sredi poletja. — Naša občina dobi zdaj dvorazredno šolo. Zato se občinska hiša vsa prezida in prenovi, da se dobé potrebni prostori za šolo in stanovanja učiteljev. S tržko šolo vred bode naš dušni pastir moral oskrbovati 7 razredov, gotovo ne lahka naloga! — Naša občina bridko žaluje za umrlim župnikom V. Valeš-em v

Guštanju, ki nam je bil 11 let mil, dobrotljiv in obče priljubljen dušni pastir. V priznanje njegovih mnogih zaslug ga je občina l. 1903 imenovala častnim občanom. N. p. v. m!

Spodnji Dravograd. (Povodenj.) Že druga povodenj je tekom meseca oktoba prestrašila našo okolico. Dne 17. okt. proti večeru se je kar vsul dež kakor za Noetovih časov iz podnebnja. Med nepretrganimi bliski in gromi naraščale so vodice do potokov, utrgale kar so dosegle, napolnile hleve in kleti in zasipale do metra visoko travnike in razdejale pota. Drava je silno naraščala vso noč in še drugi dan do popoldne. Tudi poleg Možice so bili mlinci in pile že v veliki nevarnosti.

Spodnji Dravograd. (Gostilno) v našem „Narodnem Domu“ je prevzel dne 1. nov. naš rojak Primož Walter, doslej v Globasnici. Ko to naznanjamo, opozarjamo rojake prav nujno, naj ob prihodu v naš trg ne prezrejo „Narodnega Doma“, ki je v naših narodnih in verskih bojih tolike važnosti! Z vsa silo so se narodni naši nasprotniki zadnji čas vrgli ravno na naš trg, da, razkosali so iz samega sovraštva do nas občino, — ali se torej ne bomo branili z vso močjo? Če torej kje, velja res tu: Svoji k svojim!

Društveno gibanje.

„Zveza“ koroških slovenskih nepolitičnih društev (slov. kršč.-soc. zveza za Koroško) s sedežem v Celovcu se je ustanovila dne 20. oktobra t. l. Pristopilo ji je takoj 12 naših izobraževalnih društev. Odbor ji sestoji iz sledečih gg.: Mat. Ražun, predsednik; dr. Lamb. Ehrlich, podpredsednik; Val. Jug, tajnik; P. Vunček, blagajnik; Janko Arnuš, Ant. Gril in Leopold Abraham odborniki. — Vsa pisma, tičoča se „Zveze“, naj se blagovoljno pošiljati v Celovec, Kosarske ulice št. 30, I. nadstropje (celovško delavsko društvo). — Dalje opozarjamo že danes društva na Spodnjem Koroškem, da namerava „Zveza“ še letos ustreči že večkrat izraženi želji, namreč, da se priredi skupen javen shod spodnjekoroških društev (sličen shodu na Vel. Strmcu pred tremi leti). Ali bo to mogoče izvršiti še letos ali ne, naznanimo v kratkem.

Podljubelj. Slov. kršč. soc. delavsko društvo priredi v nedeljo, dne 11. novembra, popoldne ob 3. uri svoje mesečno zborovanje. Predaval bo med drugimi tudi č. g. dr. Ehrlich o svojem potovanju po Grškem.

Podljubelj. 11. novembra, od 10. do 12. ure, bo imela „Hranilnica in posojilnica v Podljubelju“ svoj I. uradni dan. Tudi zanaprej bodo uradne ure vsako nedeljo in praznik ob istem času.

Št. Lipš. Kat. slov. izobraževalno društvo za Št. Lipš priredi dne 17. t. m., po popoldanski službi božji, svoj prvi mesečni shod v društveni sobi v župnišču. Na sporedu je zanimiv govor. K obilni udeležbi vabi vse člane in prijatelje društva *odbor.*

Velikovec. Slov. kat. izobraževalno društvo „Lipa“ priredi dne 10. novembra ob 4. uri popoldne v „Narodnem domu“ svoje mesečno zborovanje. Na sporedu sta dva govora, in sicer o francoski revoluciji in o nagodbi med Avstrijo in Ogrsko. Pridejo tudi tamburaši, za petje bodo skrbeli domači pevci in pevke. Z ozirom na važnost in zanimivost govorov se vsi udje in prijatelji društva vabijo k obilni udeležbi. Samoobsebi se razume, da so pevabljeni tudi udje iz Šmarjete in Želinj. *odbor.*

Škocijan. Poučno-zabavni shod se bo vršil v nedeljo, dne 17. novembra t. l., po blagoslovu pri „Majarju“. Spored: Več zanimivih govorov, petje in prosta zabava. K obilni udeležbi vabi *bralno društvo.*

Žitaravas. Kršč. soc. izobraževalno društvo „Trta“ priredi svoje mesečno zborovanje v nedeljo dne 10. nov. t. l. ob treh popoldne v prostorih župnišča v Žitaravasi s poučnim predavanjem in igranje se bodo tudi še igre „Nemški ne znajo“ in „Krčmar pri zvitem rogu“. Vstopnina k igram 20 vin. za neude; udom prosto. K prav obilni udeležbi vabi *odbor.*

„Martinov večer“ priredi slov. kršč. društvo „Domovina“ v Gradcu dne 10. novembra 1907 v „Steinfeldski dvorani“. Vstopnina 20 kr. Začetek ob 4. uri popoldne. K mnogobrojni udeležbi vabi *odbor.*

Klub tehnikov. Na občnem zboru „Kluba slov. tehnikov“ v Pragi, dne 21. t. m., je bil izvoljen predsednikom kluba stavnik I. Rus.

Državni zbor.

Danes razlagal je finančni minister proračun vlade, ter omenjal med drugim tudi tesnejšo združenje Dalmacije z drugimi avstrijskimi deželami po železničnem tiru, kateri se začne že leta 1908

graditi. Finančno stanje avstrijsko je po njegovih izvajanjih na prav ugodnem stališču; zato je vlada sklenila, se resno poprijeti z vso previdnostjo vsestranski in v vseh deželah gospodarskega dela.

Posl. Grafenauer izročil je železničnemu ministru od mnogo slovenskih poslancev podpisano zavarovanje (Verwahrung) zaradi nameravane premestitve načelnika na železniški postaji Bistrica v Rožu, ter ob enem energično zahteval odstranitev škandaloznih jezikovnih razmer na železniški progi Celovec-Področica.

Posl. Steiner vložil je nujnostni predlog za zvišanje plač častnikom. Češki agrarci in Slovenci bodo glasovali za predlog le tedaj, če vlada uvede tudi programatične olajšave glede službovanja pri vojaki, to je dveletno službo, dopust ob času košnje in žetve, ter odstranitev zadnje orožne vaje.

Volitve v odseke vršile so se mirno in gladko. Seja še traja.

Kot načelnik nagodbenega odseka, v kategoriji je voljen tudi posl. Grafenauer, se je danes volil g. posl. dr. Kramar. Namestnik se voli po današnji seji.

Šolske stvari.

Ustanove za Slovence. Razpisane so stipendije: 1. Miha Korpičeva v znesku 120 kron za dijake iz ustanovnikove rodbine in iz župnij Grabštanj, Št. Lovrenca pri Čilbregu, Djekš in Tinj; predlaga g. E. pl. Šluderman.

2. U. pl. Metnicova ustanova letnih 184 kron za dijake, ki se dajo rabiti kot cerkveni pevci; predlaga deželni predsednik.

3. J. Mičeva ustanova letnih 120 kron za dijake iz sorodstva in iz župnij Št. Peter pri Celovcu, Podkrnosa, Žrelca, ali Kaple v Rožu. Predlaga deželni predsednik.

4. J. Oraževa ustanova v znesku 128 kron za šolarje iz župnije Škočidol; predlaga deželni predsednik.

5. Tri (I. II. III.) Eva Rosenberg-ustanove, vsaka po 160 kron, za bogoslovce; predlaga knez Rosenberg.

Učiteljska mesta so razpisana. Za moške učne moči v Šmohorju, v Melbičah, v Borovljah, v Blatogradu, v Svečah, na Kokovem, v Št. Jakobu v Rožu, v Ločah, v Prevaljah, in Srednjivsi. Službe za učiteljice so razpisane: V Štebnu na Zili, v Borovljah, v Šmarjetih, v Št. Jakobu v Rožu, v Žabnicah, v Grebinju in v Črni.

Slavni deželni šolski svet menda za nobeno teh učiteljskih služb ne potrebuje znanja slovenskega jezika, vsaj v razpisu ta potreba niti omenjena ni več. Živela koroška pedagogika!

Nove zapovedi. Na Laškem v ljudskih šolah ni več veronauka; a fantom, ki stopijo iz šole, se daje listek z novimi 10 zapovedi:

1. Ljubi svoje sošolce, ki bodo v življenju s teboj delali.

2. Sprejemaj rad dobre nauke, ti so duši kruh; bodi hvaležen učitelju, kakor očetu in materi.

3. Posvečuj vsaki dan s koristnim delom, s prijaznimi dejanji.

4. Imej dobre ljudi v časti, spoštuj vsakogar in ne klanjaj se nikomur.

5. Ne sovraži nikogar, ne žali, ne maščuj se, a nastopaj za svoje pravice in zoperstavi se sili.

6. Ne bodi boječ, bodi prijatelj slabotnim in ljubi pravico.

7. Spomni se, da je vse imetje iz dela; kdor zauživa brez dela, krađe delavcem kruh.

8. Opazuj in premišluj, da spoznaš resnico. Ne veruj ničesar, kar razumu nasprotuje, ne varaj ne sebe, ne druge.

9. Ne misli, da tisti ljubi domovino, ki druge narode sovraži in zaničuje, ali želi vojsko, ki je le preostanek barbarstva.

10. Želi si tistega dne, ko bodo vsi ljudje kot državljani ene domovine v miru in pravičnosti kot bratje živeli.

Brezvercem Bog ni bil dosti moder, posebno jim 6. zapoved ni ugajala, zato so jo odstranili in govorijo le o — ljubezni. Kaj pa o smrtni uri? Ako se uči ljudi božje zapovedi zaničevati, mar bodo spolnovali zapovedi liberalne gospode?

Narodne stvari.

Slovenska politika na Koroškem. Slovenska politika na Koroškem je neprestano predmet liberalnim časopisom. Da bi bilo zanimanje teh listov za koroške interese resnično, pozdravljali bi ga, a tako jo pa moramo le hvaležno odklanjati. To zanimanje je le za slovenski libera-

lizem, in tistega si ne damo zdaj, ko je že na Kranjskem in drugod popolnoma obležal, kot stari „pofel“ prodajati Slovincem na Koroškem.

Zopet moramo zavrniti smelo trditev: „Večina slovenskega ljudstva se zbog svojega naprednega mišljenja ne strinja z njihovo politiko.“

Zakaj se politično nazaduje, če se je nazadovalo, vsaj tudi to ni dokazano.

1. Kjerkoli deluje v kaki občini vzoren duhovnik, vzpelo se je število naših volilcev čudovito. Dokaz: Občine Žrelce pri Celovcu, Timenica, Gospasveta, Št. Tomaž itd. — gg. naj oprostijo, ne moremo vseh imenovati. Nismo pa še čuli, da bi vsled delovanja kakega liberalca naši glasovi pri volitvah rastli.

2. Kjerkoli ima župnija dobrega duhovnika, držala se je stranka tudi v najtežjih okoliščinah. Šteben na Zili se na pr. drži v najtežavnejših razmerah, Brdo nam se je zopet pridobilo itd.

3. Liberalizem je nasprotnik krščanske vere, nasprotnik duhovščine. Vsak dan vlačijo liberalni listi laži iz vsega sveta vkup, hoteči vzeti ljudem zaupanje v svoje duhovnike. Duhovnik je prisegel, biti pastir svojemu ljudstvu, kako je mogoče, če pride liberalce, molčati le zaradi tega, ker je Slovenec? Kaj pa bi rekli o sodniku, ki hudodelca ne kaznuje, ker je — Slovenec, ali o nemškemu sodniku, ki goljufa ne kaznuje, — če je le Nемец? Na svetu so pač še stvari, ki so višje od narodnosti, to so večne svete blaginje vsega človeštva: vera, nravnost, pravica in dr. Zato duhovnik, ki ima kaj vesti, ne more molčati, če mu liberalce trosi v narod strup brezverstva.

Liberalni listi poročajo, da se je začelo na Koroškem živahno gibanje, ko je prišel „Mir“ v roke novega urednika! Ta stvar je vendar smešna. Gibanje se je pričelo, ko je od liberalne stranke tolikokrat napadeni dr. Brejce prišel — nam pomagat, in to gibanje se je pričelo, ker je v zadnjem času dežela dobila večjo vrsto navdušenih mladih duhovnikov. Dr. Brejce, posl. Grafenauer in nazadnje tudi navduševalni zgled krščanskega gibanja na Kranjskem, to so povodi novega življenja na Koroškem.

Zoper urednika Ekarja ni bilo treba „zakulisnih intrig“ — kakor liberalci zatrjujejo. Sploh je v javnem interesu, da se o tem gospodu kolikor malo govori, in v njegovem interesu je, da ne piše zoper tiste, ki so mu le dobro hoteli, ki so mu pustili v uredovanju slobodo do skrajne meje, in ki so ga odslovili — ne zavoljo liberalizma. Kranjski liberalci naj malo potrpe s sodbo, pride sigurno dan, ko bodo nastopanje Korošcev umeli.

Nasprotnih svetovnih naziranj ne bomo spravili iz sveta; da se ta naziranja bojujejo med seboj, je umevno, in morebiti dobro. Ta boj pa lahko ostane v takih dostojnih mejah, da se nikdo ne žali — osebno. Potem je mogoče tudi pri nas složno delo. A ne samo osebno žaljenje mora biti izključeno, napadati se tudi ne sme last druge stranke, to je narodno posest druge stranke naj se pusti pri miru. Le tako je mir mogoč. Zdaj pa od krščanske stranke terjati, naj odda vso politiko liberalnim Slovincem, ker je boj zoper Vsenemce težek — to je več kot nelogično, to je že brezumno.

Za zavod šolskih sester v Trstu so darovali: Jakob Zupanič, župnik v Gotovljah, K 1; Jos. Kokic, župnik v pok. v Dobrlivasi, K 2; Fr. Prope-sora, zasebnik v Železnikih, K 230; Jakob Knaflič, župnik v Ločah, K 120; Iv. Lubej, župnik na Jezerskem, K 2; Mar. Mežnar iz Škocijana K 3; Fric Ropolusk, župnik v Št. Vidu nad Vald, K 2; Jan. Volavčnik, župnik v Rudi, K 1; V. Primožič, župnik v Glinjah, K 5; gospa Moschet iz Peč K 250; Rudolf M., župnik na Čatežu, K 4; Iskrena hvala vsem p. n. darovalcem. Priporoča se za nadaljo podporo vsem bralcem „Mira“
predstojništvo zavoda.

Gospodarske stvari.

Gospodarska zadruga v Sinčivasi. Promet „Gospodarske zadruga“ se je letos veselo povzpelo kvišku; deloma vsled dobre letine, deloma se ljudje tudi društva bolj poslužujejo.

Zadruga je žita dobila to jesen že v vrednosti K 50.792 (to je od 15. avgusta do 1. novembra). Meseca november in december morata navoziti zopet toliko.

A velikovski okraj se društva premalo udeležuje. Omenjene vrednosti pride namreč na Sinčovas K 41.672, na Velikovec pa le K 9120.

Da bo dovažanje v Velikovcu za združnike lažje, se bo žito tam sprejemalo odslej tudi ob sobotah od 10. do 1. ure. Z sobotnim sprejemanjem se začne dne 16. novembra.

Kmetje, svoji k svojim! Kar ne kupuje domači mlinar, zvozite vse v zadrugo in nikamor drugam.

Vinski semenj. Letos obrodila je vinska trta v dornberški občini prav dobro. Posebno dobrota vina je izborna. Da si nabavijo vinokupci na lahek način in po primerni ceni dobro kapljico, priredita podpisano županstvo in vinorejsko društvo dne 9., 10. in 11. novembra vinskoro razstavo in vinski semenj, na katerem bodo zbrani vzorci raznih vin. Ob enem bodo kupcem na razpolago tudi cene teh vin. Ker bodo posestniki doma, sklene lahko vsak kupec kupčijo na podlagi vzorca v razstavi ali tudi pri sodu. S tem se torej nudi kupcem posebno ugodna prilika, da pokušajo v kratkem času mnogo vin. Na sejmu bode na razpolago kupcem posebno strokovnjaški odbor, ki bode na zahtevo ocenjeval vina. Za pristnost razstavljenih vin jamči županstvo in vinorejsko društvo. Dornberg je postaja vipavske železnice in 10 minut oddaljen od postaje Prvačina na novi državni železnici.

Narodni trgovci na Koroškem.

II.

Kakor v drugih gospodarskih strokah, obžalovati je tudi v trgovini, da od rodu do rodu menja svoje osobe. Trgovcev sin noče več biti trgovec; kakor uradnik gleda zavidno tistih par trgovcev, ki so si priborili kaj imetja in tistih obrtnikov, ki so si zgradili svoje hiše, tako gleda trgovec na uradnika, meneč, ta je oskrbljen za vsak slučaj, mi pa se borimo in živimo od danes na jutri, in če nam otpnejo roke, kaj potem?

Oba imata prav, vsak po svoje seveda. Tako nam je na pr. trgovec, ki si je priboril lepo premoženje, z veliko nevoljo pravil o svojem položaju in sklenil svoje razlaganje: „Mojih otrok nobeden ne bo v trgovini.“

Tisto izkušnjo potrjuje obiskovanje trgovskih šol, kjer se shajajo menda le še mladeniči, ki na realki ali v gimnaziji iz katerihkoli vzrokov niso mogli napredovati. In vendar bi tudi v trgovini bilo treba tradicij. Trgovska hiša mora obstati dalj časa, da jo ljudstvo spozna in dobi vanj zaupanje, na tem zaupanju sloni vsa njena vrednost. Vsaj pri blagu in pri ceni ni skoraj razlike, stvari se dandanes prodajajo, kakor pri peku kruh, in ve se do vinarja, kaj so vredne. Če je že eden grozist (ki prodaja v velikem), mora imeti dosti več osobja, kar ga stane denarja, detailist (ki prodaja v malem), pa lahko s svojo delavnostjo nadomesti, kar ima blago dražje v rokah, seveda mora sam biti prvi in vse pri trgovskem delu.

Na Koroškem skoraj ni več starih trgovskih hiš, liberalni zistem jih je zrušil popolnoma. V Beljaku jih je menda še bilo, a v zadnjem času so se širile utemeljene vesti, da je cela vrsta patricijskih družin prišla že na rob propada. V Celovcu ni več tistih starih premožnih trgovcev, tudi drugod ne. Liberalna vzgoja je bila tudi tukaj povzročila mnogo zla. Vzemimo zgled: Stari trgovec H. v Velikovcu si je prihranil veliko premoženja. Bil je to mož delaven, prijazen z ljudmi in si ga pogostoma, da skoro vsaki dan videl v cerkvi pri maši. — Mladi pa je postal vsenemec, dopisnik vsenemških listov. Imel je pravde z uslužbenci, ki so mu kradli in oddati je moral trgovino drugemu gospodarju; le staro premoženje ga je obvarovalo pogube.

Naloga trgovske organizacije bode, ustanoviti neko obrambo svojih udov, ki jim varuje existenco; naloga te organizacije, ki se najprej da izvesti, je pa, skrbeti za dobro vzgojo trgovskega naraščaja, in ta vzgoja bi se lahko takoj pričela, vršiti bi se seveda morala na trdni krščanski podlagi.

Ljudje se dandanašnji popolnoma napačno vzgajajo. Otroke, ki jih stariši božajo, bo življenje teplo; naš čas boža svojo deco, življenje pa ljudi krvavo tepe. Stariši se boje, da bi moral otrok kaj trdega delati, mladenič in deklet se bojita prijete za delo — le igrali bi, zabavali bi se; v življenju pa se vidi pri vsakem koraku toliko bede in pomanjkanja, kot morebiti nikdar poprej. Ljudje ne vedo več, ob čem bi živeli.

Po pravici se sme reči: do 18. stoletja se je ljudem govorilo vedno o njihovih dolžnostih, a pozneje se je začelo govoriti le še o pravicah; ljudje se niso učili ubogati, izpolnjevala se je otroku njegova volja, in od tedaj ne zna več ubogati tiste zapovedi: „V potu svojega obraza

boš jedel svoj kruh.“ Idimo na socijalnodemokratske shode: Pravica za pravico se ljudem razklada, le o dolžnostih se ne govori več. Odločno obsoja to vzgojo protestantski učenjak Förster: „Spolna razuzdanost naše mladine obsojuje, kakor sodni dan, vso moderno vzgojo. Ta vzgoja misli le na to, kako bi dala mladini dosti znanja, a ne uči jih več, krotiti svoje strasti. Kaj nam pomaga izobrazba, če prihajajo v življenje samo ljudje, ki hočejo le uživati; kaj nam pomaga izobrazba, če so zlasti višje šole — šole spolnih grehov in brezznačajnosti (Pflögstätten sexueller Laster und sexueller Charakterlosigkeit).“

Tako liberalizem in njegovo brezverstvo razjedata in uničujeta blagostanje, kakor v vseh stanovih, tako tudi v trgovini. (Dalje sledi.)

Občni zbor „kat.-polit. in gospodarskega društva.

Predsednik dr. Brejc pozdravil je obilno število udeležencev in posebno drž. posl. g. Fr. Grafenauerja. Govornik je razlagal potem besedo „klerikalno“. Ko bi ta beseda pomenjala politično nadvlado duhovščine, ne bili bi klerikalni, pač pa priznavamo duhovščino kot voditeljico v verskih stvareh in jih pozdravljamo kot sodelovalce v politiki in v gospodarstvu.

V zadnjem času javile ste se v deželi dve stranki; poleg stare nova, ki se je imenovala liberalna. Zakaj? Naj se nam pove, ali mi nismo narodni, ali se more še bolj narodnemu biti? Ali se morebiti premalo dela gospodarski? Vsakateri predlog hvaležno sprejmemo. V enem se razločujejo liberalci od nas, oni hočejo boj proti duhovščini, proti veri, proti nekaterim verskim uredbam. Kdor hoče k nam na Koroško zanesti to gibanje, imenujemo ga brezvestnega hujskača in najboljšje je, vreči ga prej ko slej pri durih ven. Mi nimamo povoda, napadati duhovnike, s tistimi ljudmi pa ne moremo hoditi, ki imajo kot strankarski smoter edino le zanikavanje tega, kar duhovniki hočejo. Če se duhovnike napada, jemlje se ljudstvu voditelje, in uresničile se bodo le besede: „Udari pastirja, in ovčice se bodo razkropile.“ Mi ne odklanjamo nikogar, marveč pričakujemo sodelovanje; umevno je, da se včasih kje motimo, a tisti, ki mislijo, da smo se mi motili, naj ne stojijo za plotom in naj ne mečejo kamenja na nas. Treba je, da se razumemo in vsi delamo za naš narod.

Dr. Müller izjavlja, da se ne strinja povsem z besedami g. dr. Brejca, zlasti v tem ne, kar je govoril o strankah. Govornik naglašja, da ni liberalec, on da pozna nezadovoljne elemente na Koroškem, ter ve, da ne žele nič slabega. Oni so le nezadovoljni z delovanjem političnega društva in posebno s pisavo lista „Mir-a“, nikar pa nočejo na Koroškem liberalizma ali razdora. Zdaj, ko se je pri volitvi dosegel tako lep uspeh, treba je iti med ljudstvo, delati se mora tudi gospodarski. Kot svoje geslo poudarja govornik besede Einspielerjeve: „Naj nas napadajo, mi ostanemo Slovenci, nič drugega, kot Slovenci!“

Predsednik dr. Brejc predlaga za volitev v odbor dr. Müllerja, ako se ta strinja s programom kat.-polit. društva.

Dr. Müller izjavlja, da se bo potegoval za „Einspielerjeve“ svetinje.

Župnik Fr. Treiber pozdravlja predlog, ter naglašja željo duhovnikov, da „Mir“ bolj poudarja versko struno.

G. Dolinar pravi, da so duhovniki in tudi lajki veseli pisave „Mir“-ove. List se tudi z gospodarskim vprašanjem zdaj bavi več kakor prej. Dr. Müller naj bolj natančno pove, zakaj je z listom nezadovoljen?

Dr. Müller odgovarja, da o tem ne govori, če se ga noče razumeti.

G. Ks. Meško poudarja resnost položaja: Dr. Müller bo za narodnost enako navdušen, kot smo mi, a za vero ne, in to je umljivo, to nikdo od njega terjati ne bo. A naj se izjavi, da ni zoper naš verski program. Vsaj je mogoča sloga vsaj v potrebnih rečeh, če se v negotovih pusti posamezniku svoboda. Govori se, da se bo ustanovil drug list, ako se to zgodi, sloge ne bo več, tako smo zdaj pred odločitvijo. Z razdorom pa se narodu ne koristi. Če se pa kje javijo razna mnenja, naj se dela za kompromis.

G. Rotter opominja, da je Einspielerjevo geslo bilo: Vse za vero, dom, cesarja. Ali dr. Müller sprejme to kot svoje?

G. dr. Müller se čuti po tem vprašanju žaljenega in se zahvaljuje za izvolitev.

G. dr. Brejc konstatuje, da ni razlike med programom dr. Müllerja in programom političnega društva. Zato se priporoča ta izvolitev. Ako bi

se v programu ne strinjali, bi bil v odboru le razdor in ta bi delovanje oviral.

G. župnik Treiber izjavlja, da se dr. Müllerju zaupa, ker še ničesar ni storil ali govoril zoper stranko. Nato se dr. Müller izvoli odbornikom z vsemi proti sedmimi glasovi.

G. dr. Brejc poroča najprej o potrebnih premembah pravil. Število odbornikov se pomnoži na 10, mesto enega se izvolita dva podpredsednika in odpravi se določba, da mora bivati 5 odbornikov v Celovcu ali v celovski bližini.

Nadalje poroča predsednik, da je sedanje „Mirovo“ uredništvo provizorično in se opravlja brezplačno. Kateri tistih gospodov, ki list kritikujejo, bi pa bil to delo sprejel?

G. Meško terja, naj tudi drugi duhovnikov ne napadajo, kakor se je zgodilo na pr. po ustanovitvi Gorotana.

G. Treiber priporoča, pustiti strani razmere drugih dežel.

G. Lavrinc želi več gospodarskih poročil. G. Rutar nasvetuje, listu pridejati šekov za naročnino in udnino političnega društva.

G. Pšeničnik priporoča „Mir“, kdor bere ta list, ostal bo zvest stranki; šele v drugi vrsti naj se naročujejo izvenkoroški listi.

G. dr. Ehrlich vpraša, ali se ne bo razpravljalo o gospodarskem vprašanju, o ustanovi kmetijske družbe po kočevskem zgledu, ali o ustanovi koroške centrale zadrug?

G. Poljanec priporoča urednikom „Mira“ nastaviti zanesljivega katoliškega lajka, in če se tega ne najde, duhovnika.

G. Serajnik želi, da bi bil list bolj radikal, z glacé-rokavicami se ne doseže nič.

G. Vošpernik želi, da bi se list povečal in izhajal dvakrat na teden.

G. Arnuš pozivlja, da bi gospodje pridno dopisovali; če bo iz vsakega kraja dopisov, se bo list tudi povsod bral.

G. prošt Einspieler misli, da ni duhovnika, ki bi ga mogel škof dati za uredništvo.

G. Dolinar priporoča, ustanoviti več društev, ki jih naj potem vodi glavno društvo.

G. Poljanec priporoča poslancu, delati na to, da se na deželi omeji točenje žganja, ki prihaja nesreča za Koroško; priporoča potem, ne delati in enem kraju preveč shodov. G. govorniki pa se naj dobro pripravijo.

G. Reš predlaga, votirati g. Dularju zahvalo za njegove gospodarske spise.

G. drž. poslanec Grafenauer izjavlja, da še z nobenega občnega zbora ni šel tako zadovoljen, kot danes; veseli ga, da je izvoljen v odbor g. dr. Müller; gospod sicer ni studiral bogoslovja, a nikdo mu ne more očitati narodnega ali verskega pregreška; tako dobimo enega soboritelja na stran predsedniku. Ljudje, ki hočejo ustanoviti drugi list, naj dajo denar političnemu društvu; potrebujemo še drugega lista, a denarja še za enega nimamo. V proglednem času se bo tudi za Koroško kaj storilo v gospodarskem oziru, do tedaj pa bodimo edini in delajmo v ljudski blagor. Kar se tiče žganja, stavil je govornik predlog že ob času deželnega predsednika gosp. Schmidt-a. Ta je bil nasprotnik žganja in je predlog z veseljem sprejel. A finančno ministrstvo je tedaj reklo, da potrebuje denarja. Po poročilu sedanjega finančnega ministra pa ima Avstrija lep prebitok v svojem računu in morebiti se da s tem kaj storiti zoper žganje.

Po tej debati se je občni zbor zaključil.

Na zaupnem shodu

je bilo zastopanih 23 občin, 22 se jih je izjavilo za pristop Grafenauerja k „Slovenskemu klubu“. Glasovanje po listkih je pokazalo, da je oddalo glasove 74 zaupnikov; izmed teh 71 za „Slovenski klub“, 3 pa za jugoslovanskega.

Zahtevajte po vseh gostilnah „Mir“!

Učenca,

štirinajstletnega fanta, ki je dovršil z dobrim uspehom ljudsko šolo, vzame takoj v uk pod običajnimi pogoji

Josip Just,
puškar v Borovljah.

Kaj toče majhen sem možic!
Pa sem lepo debelih lic.
In ta sem le zato dobil,
ker sem Kathreinerjevo kavo pil.

Pristna samo v izvornih zavojih z imenom **Kathreiner.**

Nihče naj bi ne pil močno razburjajoče zrnate kave nemešane!
Kathreinerjeva Kneippova sladna kava
sama se je obnesla za najokusnejšo primes, ki lahko prebavna, redilna in krvotvorna speši zdravje.

Otroke bi bilo samo še navajati Kathreinerjeve kave.

Gostilna na sv. Višarjih,

s potrebnimi drugimi sobami v dveh spodnjih hišah, se dá za tri leta v najem. Najemnik mora biti dober katoličan, oženjen, sam ali po svojih poslih slovenskega, nemškega in italijanskega jezika zmožen, in v gostilniškem obrtu izučen ali praktično izvežban. Najnižja najemnina je 1600 kron, kavcija 600 kron. **Obrok 15. novembra t. l.** Pogoji se lahko pregledajo v župnišču v Žabnicah.
Dr. J. Amschl, župnik.

Mutni mlin,

s peterimi nasipi (Mahlgänge), stopami in čistilnim strojem, pri katerem je polja za eno kravo in par svinj, se da v najem. Vode je dosti tudi v najhujšem mrazu. Več pove **Jožef Maierhofer** p. d. Rafer v Grebinju.

Pozor!

Pozor!

Podpisani priporoča doma žgane pristne pijače, kakor:

Brinjevec liter po K 2:40
Slivovec, šest let star " " " 2:40
Vinsko žganje (Weingeleger) " " " 1:—
Kislec (Sänerling), sadno žganje " " " —80
in pošilja do 5 kilogramov po pošti, večje partije po dogovoru.

Egid Jeglič,

Selo, pošta Žirovnica na Gorenjskem.

Daleč

v na okolu je znano, da se do-
bijo letos najboljša vina v Vi-
pavski dolini. Tudi podpisani
ima okolu **100 hektolitrov** belega finega vina
na razpolaganje. Za pristnost vin jamči.
Cene so zmerne od 30 do 36 kron za hektoliter
(100 litrov). — Priporočam se za nakup vin, pa
tudi **cepljenih trt**, kakoršnih imam 50 tisoč
raznih vrst na prodaj. Priporočam tudi **soški rizling**,
silvanec, **beli burgundec** in drugo.

Josip Cotič,

vinogradnik v Vrhpolji, pošta Vipava na Kranjskem.

Sanatogen

Od več kot 5000 profesorjev in zdravnikov vseh kulturnih dežel sijajno priznan kot najuspešnejše krepilno in oživljajoče sredstvo.

**Krepi telo.
Jači živce.**

Dobiva se v lekarnah in drogerijah. Brošure zastoj in poštne prosto po **Bauer in dr.**, Berlin SW 48. Glavno zastopstvo: **C. Brady**, Dunaj, I., Fleischmarkt 1. 2

Snežnobelo

pere

Schicht-ovo
milo

Pristno edino le z znakom „jelen“
in imenom „Schicht“.

Prva največja tvrdka te stroke

priporoča svoje modno in manufakturno blago po cenah brez konkurence na drobno in na debelo. Zaradi velike zaloge ostanejo stare cene, akoravno je blago veliko dražje postalo in so se po vseh krajih cene zelo podražile.

Vsi uslužbenci znajo slovenski.

Anton Renko, lastnik trgovine.
Celovec, Novi trg, vogel Kramarjeve ulice,
pri „detelji“ (Kleblattl).

Steckenpferd-
Lilijsko mlečno milo

izdelek

Bergmanna in dr., Draždane in Dečin ob L.,
je in ostane, kakor kažejo vsak dan prihajajoča
priznanja, najboljšo učinkujočo lečilno milo za
pegavost ter pridobitev in ohranitev nežne, mehke
kože in rožičaste polti. — Dobiva se komad po
80 vinarjev v vseh lekarnah, drogerijah, parfume-
rijah, trgovinah z milom in brivnicah.

Učenca, ki pa mora biti popolnoma
vešč **slovenskega jezika**,
sprejemem takoj. Učni pogoji
po dogovoru. Oglasila naj se
pošiljajo na trgovino s steklom **Ferd. Pözl**
v Celovcu, Kaserngasse št. 12.

Lovske puške

vseh sestav, priznano
delo prve vrste, z naj-
boljšim strelnim učin-
kom, priporoča

Prva borovska tovarna orožja

Peter Wernig,

c. in kr. dvorni založnik v Borovljah, Koroško.
Ceniki brezplačno in poštnine prosto.

V Dornbergu
(postaja Prvačina-Gorica)
bode

vinski semenj

dne 9., 10. in 11. novembra.

Županstvo in vinorejsko društvo
Dornberg na Goriškem.

Vinarska zadruga
„Kletarstvo pri Pobegih“
poleg Kopra v Istri

naznanja p. n. gg. trgovcem z vinom, gostilni-
čarjem, krčmarjem in zasebnikom, da je letos na-
pravila 700 hektolitrov zajamčeno pristnega in
izbornega vina; in sicer 500 hektolitrov črnega,
oziroma **rdečega namiznega** in 200 hekto-
litrov **belega**. Imamo v zalogi še prilično 100
hektolitrov **starega burgundca** in **namiz-
nega rdečega vina**. Naše vino je priprav-
ljeno na racijonelen način ter po najnovejšem
vzoru. Za pristnost istega jamči zadruga.

Cenik in vzorce stavimo na razpolago.

Razpis stavbe.

V Djekšah se bode zidala **meznarija in go-
spodarsko poslopje** v skupnem proračunu 15.312
kron. Želi se, da prevzame vso zgradbo eden pod-
jetnik, ali pa tudi par obrtnikov — in solidum —
skupno.

Kdor hoče delo prevzeti, mora položiti za
primerno izvršitev 10% vadium v znesku 1531 K.
Načrti in stavbeni pogoji so na razpolago
v župnišču na Djekšah.

Ponudbe naj se napravijo skrajno do 30. no-
vembra t. l.

Župnijski urad Djekše,
dne 4. nov. 1907.

Karol Hraba, župnik.

Prva kranjska pošiljateljaska trgovina

R. Miklauc, Ljubljana

priporoča

tovarniško zalogo blaga za moške in
ženske obleke.

Vzorce na zahtevo poštnine prosto.

Tvrdka obstoji blizu 40 let.

Pošilja se zanesljivo dobro blago.

Postavno zavarovano. Vsako ponarejanje kaznivo!

Edino pristen je
Thierry-jev balsam

z zeleno znakom „redovnica“. Cena: 12
majhnih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 ve-
lika specijalna steklenica s patent. zamaškom
K 5.—

Thierryjevo centifolijsko mazilo
proti vsem se tako starim ranam, vnetjem,
ranitvam, abscesom in oteklinami vseh vrst.
Cena: 2 lončka K 3.60 se pošlje le proti
povzetju ali denar naprej.
Obe domači sredstvi sta povsod znani
in slovita kot najboljši.

Naročila se naslavljajo na:

Lekarnar **A. Thierry** v Pregradi
pri Rogoški Slatini.

Brošura s tisočimi originalnih pisem gratis in
franko. V zalogi v skoro vseh večjih lekar-
nah in medicinskih drogerijah.

Le najfinejše, posušene
kokosove orehe

uporablja tvornica Ceres
in izdeluje iz njih brez vsa-
kega dodatka v najskrbnejše
čisto vzdrževanih pripravah
slovito

Ceres-jedilno mast
za praženje, pečenje
in kuho.

Po Najvišjem povelju Nj. c. in kr. ap. veličanstva.

XXXVIII. c. kr. državna loterija

za zasebno dobrodelne namene tuistranske državne polovice.

Ta denarna loterija, edina v Avstriji postavno do-
voljena, ima 18.389 dobitkov v gotovini v skupni vred-
nosti 512.980 kron.

Glavni dobitek iznaša

200.000 kron
v gotovini.

Žrebanje se vrši nepreklicno dne 19. decembra 1907.

Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na
Dunaju, III., Vordere Zollamtsstrasse 7, v loterijskih ko-
lekturah, tobačnih trafikah, davčnih, poštinih, brzojavnih in
železniških uradih, v menjalnicah itd. Načrti žrebanja za
kupce srečk brezplačno.

Srečke se pošiljajo poštnine prosto.

Od c. kr. ravnateljstva loterijskih dohodkov.

Oddelek za državno loterijo.

Kupujte
PARAMENTE

le pri tvrdki

JOS. NEŠKUDLA

protokoliranem velezavodu za izdelovanje
cerkvene oprave

v **OLOMUCU**.

Dobavlja paramente 20% cenejše od vsake avstrijske tvrdke.
Dobavitelj Njene c. in kr. Visokosti nadvojvodinje Izabele
na Dunaju in 16 stolnih kapiteljskih cerkev v Avstriji in
na Ogrskem.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 2.000.000.

Denarne vloge obrestujemo po

4 1/2 %

od dne vloge do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje
izzrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.
Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke
proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavicje.

Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnica v Spiljetu.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobitek
300.000 frankov. Na mesečno vplačevanje po K 8.—
za komad.

Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanj na leto.
Glavni dobitek K 180.000. Na mesečno vplačevanje
po K 10.— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.